

Budsjettnotat

ØKONOMIPLAN 2020 – 2023

RÅDMANNEN 20. JUNI 2019

1. Innledning

Økonomiplanen er kommuneplanens handlingsdel og kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Økonomiplanen skal vise kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i løpet av de neste fire budsjettår. Prioriteringer må vurderes i økonomiplanen. Å prioritere alle områder hvert budsjettår er ikke økonomisk mulig.

2. Statlige rammebetingelser

2.1. Ny kommunelov

Ny kommunelov trer i kraft ved første konstituerende kommunestyremøte i ny valgperiode. Den nye kommuneloven inneholder bestemmelser som stiller overordnede krav til styring og forvaltning av kommunens virksomhet og økonomi *over tid*.

2.1.1. Finansielle måltall

Kommunestyret får plikt til å vedta måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Det vises her til at Øyer kommune etablerte og vedtok fire økonomiske handlingsregler i Økonomiplan 2018-2021.

2.1.2. Regler for låneavdrag

Reglene for låneavdrag strammes inn i ny kommunelov for å unngå at kommunenes gjeldsforpliktelser ikke skyves for langt ut i tid. Øyer kommune benytter allerede ny obligatorisk metode for beregning av årlig minimumsavdrag.

2.2. Statlige styringssignaler

I kommuneproposisjonen 2020 er det ikke lagt inn nasjonale føringer for vekst i frie inntekter kommende år. Dette kan imidlertid komme i statsbudsjettet i oktober.

Følgende tilskudd som i dag er øremerka vil bli innlemmet i kommunens rammetilskudd:

- Tilskudd til psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende med demens
- Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak
- Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.-10. trinn
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig

3. Kommunens økonomiske situasjon

3.1. Økonomiske handlingsregler

Rådmannen legger til grunn videreføring av de fire vedtatte handlingsreglene for kommende økonomiplanperiode:

- 1. Netto driftsresultat < 1,75 %**
- 2. Disposisjonsfond 10 % av driftsinntekter**
- 3. Korrigert gjeld > 80 % av driftsinntekter**
- 4. Nye låneopptak > 75 % av årlige avdrag (korrigert gjeld)**

3.2. Kommunens fellesinntekter

Kommunens fellesinntekter skal finansiere tjenesteenhetenes netto driftsrammer. Endringer her vil ha direkte konsekvens for kommunens rolle som tjenestetilbyder.

Basert på kommuneproposisjonen fra mai 2019 foreligger det et foreløpig anslag for fellesinntekter og -utgifter for Øyer i årene 2020-2023. Det knytter seg fortsatt stor usikkerhet til inntektsanslaget. Hovedpostene som fører til reduksjon i frie inntekter sammenlignet med gjeldende økonomiplan er 30 % reduksjon i takstgrunnlaget for eiendomsskatt fra 2020, samt redusert integreringstilskudd.

Frie inntekter	2019	2020	2021	2022	2023
Sum frie inntekter i økonomiplan 2019-2022	- 350 993	- 352 938	- 354 938	- 357 200	- 357 200
Anslag frie inntekter 2020 - 2023	- 350 993	- 341 366	- 342 938	- 345 200	- 345 600
Differanse frie inntekter	-	- 11 572	- 12 000	- 12 000	- 11 600

Alle tall i 2019-kroner.

Anslaget bygger på:

- ✚ Kommuneproposisjonen 2020
- ✚ Befolkningsvekst basert på SSBs middelalternativ
- ✚ Samme eiendomsskattenivå som i dag – uendret promille
- ✚ Reduksjon av takstgrunnlaget for eiendomsskatt 30 %
- ✚ Nøktern kommunal investeringsaktivitet
- ✚ Rentenivå ut fra gjeldende økonomiplan (2,5-2,9 % for flytende rente)

Risiko for anslagene kan knyttes til blant annet følgende:

- ✚ Lavere befolkningsvekst enn forutsatt
- ✚ Lavere skatteinngang
- ✚ Endring i statlige rammeoverføringer (utgiftsutjevningssystemet og kriteriedata)
- ✚ Underfinansiering av overførte oppgaver fra staten
- ✚ Fortsatt ubalanse i drifts-/vedlikeholds nivå
- ✚ Rentenivå

3.3. Budsjettrisiko i tjenesteenhetene

Detaljbudsjettering på tjenesteenhetsnivå pågår, og vil først være klart til høsten. Rådmannen har imidlertid beskrevet økonomiske utfordringer på noen områder i kvartalsrapportering. Dette er i stor grad knyttet til uforutsigbarhet i brukerbehov innenfor oppvekst og helse og omsorgstjenester.

3.4. Prioriteringer fra gjeldende økonomiplan

I gjeldende økonomiplan ligger det inne ressursøkninger for tjenestene på om lag 3,5 millioner kroner. Videre er det lagt inn effekten av politiske vedtak fattet i 2019 som ikke ligger inne i nåværende økonomiplan, dette utgjør ytterligere ressursbehov på 3,7 millioner kroner.

4. Mulige innsparingstiltak og inntektsøkning

4.1. Endret promille eiendomsskatt

Øyer kommune har i dag eiendomsskatt på 3,5 promille for boliger og fritidsboliger. Med dagens gjeldende regelverk er maksimalsats for promille 5. Det kan årlig økes med maksimalt 1 promille. Økning på en promille utgjør anslagsvis 6,3 millioner kroner.

5. Salderingsbehov

Utfordringer 2020 - 2023:

Et anslag fra juni 2019 gir et salderingsbehov på 20 millioner kroner årlig for kommende økonomiplanperiode.